

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Matejki 48/49, 60-769 Poznań

listopad 2001

W dniu 19.10.2001 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra Stanisława Kaczmarka, słuchacza Studium Doktoranckiego na naszym Wydziale. Tytuł rozprawy brzmiał: „Pary minimalne i zredukowane w wybranych klasach zbiorów wypukłych i zwartych”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Ryszard Urbański (UAM), a jej recenzentami prof. dr hab. Karol Baron (Uniwersytet Śląski) i prof. dr hab. Henryk Hudzik (UAM). Komisja postanowiła wystąpić do Rady Wydziału z wnioskiem o nadanie mgrowi Stanisławowi Kaczmarkowi stopnia naukowego doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 30.10.2001 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra Wojciecha Kowalewskiego, asystenta w Zakładzie Teorii Przestrzeni Funkcyjnych. Tytuł rozprawy brzmiał: „O pewnych lokalnych i globalnych własnościach geometrycznych przestrzeni Musielaka-Orlicza”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Henryk Hudzik (UAM), a jej recenzentami prof. dr hab. Józef Banaś (Instytut Matematyki Politechniki Rzeszowskiej) i prof. dr hab. Mieczysław Mastyo (UAM). Komisja postanowiła wystąpić do Rady Wydziału z wnioskiem o nadanie mgrowi Wojciechowi Kowalewskiemu stopnia naukowego doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki. Opowiedziała się również za wyróżnieniem rozprawy.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 16.11.2001 gościli JM Rektor UAM prof. dr hab. Stefan Jurga oraz Prorektor UAM prof. dr hab. Stanisław Lorenc. Na wstępie Dziekan prof. dr hab. Zbigniew Palka przedstawił działalność Wydziału w ostatnim roku akademickim. Następnie JM Rektor mówił o sytuacji i działalności uczelni, o planach na najbliższą przyszłość, o inicjatywach dydaktycznych i działalności naukowej, o studiach doktoranckich, sprawie płac oraz o planach inwestycyjnych. W dyskusji poruszono kwestie związane z budową gmachów UAM na Morasku, studiami doktoranckimi i ze sprawą bezpieczeństwa na nowym kampusie. W dalszej części posiedzenia JM Rektor wręczył pracownikom naukowo-dydaktycznym nagrody za osiągnięcia w pracy naukowej. Nagrodę indywidualną I stopnia otrzymał prof. dr hab. Andrzej Ruciński, a nagrody indywidualne II stopnia otrzymali: prof. dr hab. Mirosław Krzyśko, prof. dr hab. Zygmunt Vetulani, prof. dr hab. Maciej Wygralak oraz dr hab. Jerzy Jaworski.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rady Wydziału Dziekan prof. dr hab. Zbigniew Palka złożył sprawozdanie z działalności Wydziału w okresie od 1.09.2000 do 30.09.2001. W głosowaniu Rada przyjęła sprawozdanie.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału poparła wniosek Wydziału Prawa i Administracji o nadanie godności doktora honoris causa profesorowi Manfredowi Dausesowi.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wnioski prof. dr hab. Krystyny Bartz, prof. dra hab. Marka Nawrockiego, prof. dra hab. Marka Wisły i prof. dra hab. Macieja Wygralaka o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony na naszym Wydziale.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 16.11.2001 Rada Wydziału wszczęła przewód doktorski mgrów Krzysztofowi Dyczkowskiemu, słuchaczowi Studium Doktoranckiego naszego Wydziału, zatwierdziła temat rozprawy, który brzmi: „Osobliwe zbiory rozmyte i ich własności”, a na promotora powołała prof. dra hab. Macieja Wygralaka. Rada wyznaczyła następujący zakres egzaminów doktorskich: dyscyplina podstawowa — teoria mnogości i teoria zbiorów rozmytych, dyscyplina dodatkowa — filozofia matematyki, język obcy — angielski.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 16.11.2001 nadała mgrów Stanisławowi Kaczmarkowi stopień naukowy doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału nadała mgrów Wojciechowi Kowalewskiemu stopień naukowy doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki. Rada poparła też wniosek o wyróżnienie jego rozprawy doktorskiej nagrodą.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału powołała w dniu 16.09.2001 komisję w przewodzie habilitacyjnym dra Wojciecha Gajdy w następującym składzie: prof. dr hab. Jerzy Kąkol (przewodniczący), prof. dr hab. Henryk Hudzik (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Grzegorz Banaszak, prof. dr hab. Lech Drewnowski, prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski, prof. dr hab. Michał Karoński, prof. dr hab. Waław Marzantowicz i prof. dr hab. Stanisław Szufła (członkowie).

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała komisję w przewodzie doktorskim mgr Kingi Cichoń, słuchaczki Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale w następującym składzie: prof. dr hab. Jerzy Kąkol (przewodniczący), prof. dr hab. Tomasz Szulc (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Paweł Domański (promotor), prof. dr hab. Marek Nawrocki (egzaminator i recenzent), prof. dr hab. Przemysław Wojtaszczyk (Uniwersytet Warszawski; egzaminator i recenzent), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z dyscypliny dodatkowej) oraz prof. dr hab. Andrzej Sołtysiak i dr hab. Jerzy Jaworski (członkowie).

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu dnia 16.11.2001 Rada Wydziału powołała również komisję w przewodzie doktorskim mgra Macieja Radziejewskiego, słuchacza Studium Doktoranckiego przy na-

szym Wydziale w następującym składzie: prof. dr hab. Mieczysław Mastyło (przewodniczący), prof. dr hab. Leszek Skrzypczak (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (promotor), prof. dr hab. Władysław Narkiewicz (Uniwersytet Wrocławski; egzaminator i recenzent), prof. dr hab. Kazimierz Wiertelak (egzaminator i recenzent), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z dyscypliny dodatkowej) oraz prof. dr hab. Magdalena Jaroszevska, prof. dr hab. Grzegorz Banaszak, prof. dr hab. Andrzej Ruciński i prof Tomasz Szulc (członkowie).

* * * * *

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie sprawę skreślenia mgra Mariusza Piotrowskiego z listy słuchaczy Studium Doktoranckiego Matematyki.

* * * * *

Rada na posiedzeniu w dniu 16.11.2001 podjęła uchwałę dotyczącą rekrutacji na kierunki matematyka i informatyka na rok akademicki 2002/2003.

* * * * *

Rada Wydziału na tym samym posiedzeniu zatwierdziła limity przyjęć na studia dzienne, zaoczne i podyplomowe na Wydziale w roku akademickim 2002/2003.

* * * * *

Rada Wydziału przyjęła uchwałę o zmianie nazwy Studium Podyplomowego Matematyki specjalność informatyka na Studium Podyplomowe Informatyki.

* * * * *

Z historii ...

W tym roku przypada setna rocznica śmierci Siegmunda Ludolfa Roberta Graßmanna (ur. 8.03.1815 w Szczecinie, zm. 14.08.1901 w Szczecinie). Po ukończeniu gimnazjum w Szczecinie studiował w latach 1834–1838 nauki przyrodnicze (zwłaszcza fizykę), filozofię i teologię w Bonn i w Berlinie. Po powrocie do Szczecina nauczał początkowo matematyki w szkołach, a następnie podjął studia matematyczne. W roku 1840 uzyskał w Greifswaldzie prawa nauczania w szkołach średnich matematyki, fizyki, chemii, filozofii, teologii, botaniki, zoologii, greki, łaciny i francuskiego. W latach 1841–1848 nauczał w różnych szkołach Szczecina. Po roku 1848 zajmował się działalnością publicystyczną i wydawniczą. Ściśle współpracował ze swym bratem Hermannem Graßmannem (w szczególności przy pisaniu Ausdehnungslehre). W roku 1870 powrócił do pracy naukowej w zakresie matematyki i logiki. W roku 1872 ukazało się jego dzieło Lehre von den Formen oder die Mathematik (5 tomów). W latach 1881–1890 opublikował 10 tomów dzieła System des Wissens. Dla rozwoju algebry logiki ważne jest jego dzieło Begriffslehre oder Logik (1872). Był prekursorem kierunku konstruktywistycznego w matematyce.

R.M.

---

* * * * *

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski otrzymał nagrodę Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia naukowe.

* * * * *

Dr Małgorzata Bednarska otrzymała nagrodę Prezesa Rady Ministrów za rozprawę doktorską.

* * * * *

W Wydawnictwie Naukowym PWN ukazało się drugie rozszerzone wydanie książki prof. dra hab. Romana Murawskiego *Filozofia matematyki. Zarys dziejów*, Warszawa 2001, ss. 252.

* * * * *

W Wydawnictwie Nakom ukazała się książka prof. dra hab. Andrzeja Marciniaka *Delphi 5 Professional. Encyklopedia języka programowania Object Pascal i asemblera wewnętrznego*, Poznań 2001, ss. 407.

* * * * *

„Jens Stoltenberg, premier Norwegii ogłosił, że kraj ten będzie przyznawał doroczną międzynarodową nagrodę w matematyce, czyli w dziedzinie, w której nie jest przyznawana Nagroda Nobla. Nagroda będzie nosiła imię norweskiego matematyka Nielsa Hernika Abela (1802–1829). Po raz pierwszy laur zostanie wręczony w roku 2001 z okazji dwusetnej rocznicy urodzin uczonego. Wysokość nagrody wynosi 200 milionów koron szwedzkich, tj. równowartość 27 milionów euro. Nagrodę taką proponował już w roku 1902 Oscar II, ówczesny król Norwegii i Szwecji, lecz rozdzielenie obu krajów w roku 1905 uniemożliwiło realizację projektu.” (*Rzeczpospolita*, 24.08.2001).

* * * * *

Cytat

Dziwna to religia i w tym podobna do wielu religij przewyższających ją liczbą wiernych, że nadprzyrodzone twory obdarza specjalnym rodzajem egzystencji, wobec którego zwykłe istnienie jest czymś złudnym i przemijającym. Bóstwa są żarłoczne — dla matematyka pur sang nie tylko więc istnieje idealna kula, ale pożarła ona wszystkie zwyczajne kule, tak że ani Księżyc, ani bańka mydlana nie jest kulą, co zresztą matematycy gotowi są w tej chwili udowodnić. Ta postawa jest wroga nie tylko matematyce stosowanej, ale nawet niszczy wszystkie nauki przyrodnicze.

Hugo Steinhaus

---

* * * * *

Gościem Zakładu Teorii Przestrzeni Funkcyjnych był w dniach 8–17.09.2001 prof. Romesh Kumar z University of Jammu (Indie).

* * * * *

Gościem Zakładu Algorytmiki i Programowania był dr Aleksander Kononov z Université Evry Val d'Essone (Francja). Dr Kononov wygłosił w dniu 6.11.2001 wykład pt. „A FPTAS for the unrelated parallel machines scheduling problem with costs”.

* * * * *

Gościem Zakładu Analizy Matematycznej był w dniach 7–10.11.2001 prof. Michał Zajac z Politechniki w Bratysławie (Słowacja). Prof. Zajac wygłosił w dniu 9.11.2001 wykład pt. „Invariant subspaces and reflexivity of linear operators”.

* * * * *

Gościem Zakładu Metod Numerycznych był w dniach 11–15.11.2001 prof. Ludwig Elsner z Uniwersytetu w Bielefeld (Niemcy). Prof. Elsner wygłosił w dniu 13.11.2001 wykład pt. „Improving the power method in max-algebra”.

* * * * *

Dr hab. Kazimierz Świrydowicz i mgr Waldemar Walczak brali w dniach 17–21.09.2001 udział w VII Warsztatach Logiczno-Filozoficznych w Zawoi.

* * * * *

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski przebywał w dniach 13–18.10.2001 w Moskwie (Rosja), gdzie brał udział w Dniach Nauki Polskiej w Rosji.

* * * * *

W dniach 17–21.10.2001 prof. dr hab. Magdalena Jaroszewska i dr Anna Ren-Kurc przebywały w Joensuu (Finlandia) w ramach programu TEMPUS.

* * * * *

W dniach 19–31.10.2001 prof. dr hab. Jerzy Kąkol przebywał w Madrycie (Hiszpania) w ramach współpracy naukowej.

* * * * *

Prof. dr hab. Mieczysław Mastyło przebywał w dniach 24–28.10.2001 w Madrycie (Hiszpania), gdzie prowadził badania naukowe.

* * * * *

Prof. dr hab. Roman Murawski przebywał w dniach 28.10–6.11.2001 w Hanowerze (Niemcy), gdzie prowadził badania naukowe.

* * * * *

W dniach 28.10–23.11.2001 prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski przebywał w Genui (Włochy), gdzie prowadził badania naukowe.

* * * * *

Prof. dr hab. Ryszard Urbański przebywał w dniach 8–13.11.2001 na Uniwersytecie w Karlsruhe (Niemcy) w ramach współpracy naukowej.

* * * * *

TEORIA GRUP TRANSFORMACJI I WARSZTATY W POZNANIU

Teoria grup transformacji zajmuje centralne miejsce w matematyce ze względu na swoją wszechobecność i duże znaczenie. Przewodnią myśl tej teorii pochodząca od matematyków takich, jak Evariste Galois (1811–1832), Marius Sophus Lie (1842–1899) i Felix Christian Klein (1849–1925) koncentruje uwagę na grupach automorfizmów badanych obiektów matematycznych. Teoria grup transformacji ma liczne związki z klasycznymi działami matematyki takimi, jak algebra, geometria, analiza, topologia i teoria liczb, a także odgrywa ważną rolę w fizyce matematycznej. Świadczy to o bardzo dużym zasięgu tej teorii i oznacza niesłychane urozmaicenie stosowanych metod. Poszukiwane nowe metody w celu rozwiązywania otwartych problemów często są trudne do przewidzenia. A jeśli już się pojawiają, to są matematycznie bardzo zaawansowane. Wszystko to powoduje zniechęcenie części matematyków i sprawia, że w ostatnich dziesięciu latach XX wieku spada ilość specjalistów pracujących aktywnie w teorii grup transformacji. W konsekwencji postęp w tej teorii w końcu XX wieku następuje wolniej niż w „złoty latach” 1970–1990.

Japonia należy do krajów, w których od wielu lat w szerokim zakresie prowadzone są badania naukowe dotyczące teorii grup transformacji. Stąd też zrozumiałe jest zainteresowanie matematyków japońskich w rozwijaniu kontaktów międzynarodowych w celu ożywienia badań naukowych. Z inicjatywy Uniwersytetu w Okayama na Wydziale Matematyki i Informatyki UAM zostały zorganizowane międzynarodowe warsztaty o nazwie „1st Poznań Workshop on Transformation Group Theory”. Warsztaty te odbyły się w dniach 10–14 października 2001 roku w nowym gmachu Wydziału na Morasku. W warsztatach wzięło udział ponad 20 matematyków z Finlandii, Japonii, Niemiec, Polski i USA. Wygłoszono 17 odczytów z zakresu teorii grup transformacji, które związane były z działami matematyki takimi, jak algebra, geometria, analiza, topologia i teoria liczb. Odczyty potwierdziły, że teoria grup transformacji pozostaje źródłem interesujących i ważnych problemów matematycznych, a przy ich rozwiązywaniu — miejscem testowania nowych metod znajdujących zastosowanie również poza samą teorią grup transformacji. Wielu uczestników warsztatów w Poznaniu wyrażało nadzieję, że przyczynią się one do zwiększenia aktywności badań naukowych w teorii grup transformacji, a w przyszłości zostaną zorganizowane warsztaty: „2nd Poznań Workshop on TGT”, „3rd Poznań Workshop on TGT”, ...

Wymierną korzyścią z zorganizowanych warsztatów „1st Poznań Workshop on TGT” jest wstępne wyrażenie zgody obu stron na oficjalną współpracę pomiędzy Uniwersytetem w Okayama a Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Współpraca ta na początku ma obejmować wymianę studentów obu uczelni, a w dalszych planach również pracowników naukowych.

Dr Krzysztof Pawałowski

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@math.amu.edu.pl)

<http://www.wmid.amu.edu.pl>